

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับ
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

DEVELOPMENT OF ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY USING THE SUPERVISION
PROCESS FOR TEACHING PROFESSIONAL TRAINING EXPERIENCE STUDENTS,
CURRICULUM AND INSTRUCTION BANGKOK THONBURI UNIVERSITY

กัญณภัทร หุ่นสุวรรณ¹, พระครูสุภัทธรสโรภณ²

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

Kannaphat Hunsuwan¹, Phrakhrusuphattharasilasophon²

Bangkok thonburi University, Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkornrajavidyalaya Campus

Corresponding Author E-mail : kannaphat.hunsuwan@gmail.com

(Received : February 26, 2025; Edit : March 12, 2025; accepted : March 12, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี 2) ศึกษาความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คู่มือการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความก้าวหน้าทางการเรียน $\langle g \rangle$

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.54 2) ความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศมีค่าความก้าวหน้าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่ากับ 0.81 ($\langle g \rangle = 0.81$) ซึ่งอยู่ในระดับสูง (High Gain) และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, กระบวนการนิเทศ, นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Abstract

The objectives of this research were: 1) study the ability to active learning using the supervision process for teaching professional training experience students, curriculum and Instruction Bangkok Thonburi University. 2) study to determine learning enhancement to active learning using the supervision process for teaching professional training experience students, curriculum and Instruction Bangkok Thonburi University and 3) questionnaire of students with learning through active learning for teaching professional training experience students, curriculum and Instruction Bangkok Thonburi University. The target group included 8 master's degree students in the field of curriculum and teaching with teaching professional experience, selected purposively. The research tools Guide to Directive supervision and mentoring assessment of ability to organize active learning and a questionnaire on student satisfaction with learning through active learning management of teaching professional training students. Data were analyzed using frequency, percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), and class normalized gain.

Furthermore, the results show that 1) the ability to manage active learning of teaching professional experience students using the supervision process was at the highest level with an overall mean of 4.54. 2) study to determine learning enhancement to active learning the progress value in organizing learning experiences was 0.81 and 3) questionnaire of students with learning through active learning management of teaching professional training students. overall, every aspect was at the highest level with an average of 4.83.

Keywords : Active Learning Management, Supervision Process, Student Teacher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไทยในยุคปัจจุบัน เป็นยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาศักยภาพหรือเสริมสร้างพลังที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ ทุกคน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากต่อการพัฒนาบุคลากรตลอดจนไปถึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาส่วนอื่นๆ ด้วย เพราะไม่ว่า จะทำการพัฒนาส่วนใดต้องเริ่มมาจากการพัฒนาคนเสียก่อน ดังนั้น การพัฒนาคนสามารถทำได้หลายๆ รูปแบบ อย่างที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาคน คือ การให้การศึกษา ดังนั้น การพัฒนาประเทศต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาคนโดยต้องคำนึงถึง การศึกษาเป็นสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวล้ำนำโลกไปมาก การศึกษาก็ต้องพัฒนาไปให้ทันกับโลก เป้าหมายหลักในการพัฒนาด้านศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา

ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญในกระบวนการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาเพราะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยเปลี่ยนวิธีการในการจัดการเรียนรู้ จากการเป็นผู้ให้ความรู้และผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ (Passive Learning) เป็นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมากขึ้น โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ผ่านการปฏิบัติ ความรู้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของตนเองและการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง (วิจารณ์ พานิช, 2555: 20) ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้อาจพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (ฉัตรชัย หวังมีจมี, 2561:24) ดังนั้นแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องปฏิรูปครูใหม่ให้มี ความรู้ ทักษะ คุณสมบัตินี้แบบใหม่ก่อน พวกเขาจึงจะสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพได้ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉม จากการที่ครูสอนแบบบรรยายให้นักเรียนจำประมวลความรู้เป็นการเรียนรู้แบบ สัมมนา ทดลอง ทำโครงการ ทำวิจัย ทำความเข้าใจปัญหาและวิธี การแก้ปัญหา ที่ผู้เรียนจะต้องอ่าน ค้นคว้า เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ครูเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็น โค้ช เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนต้องฝึกการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ เป็นฝึกภาคปฏิบัติ วิจัย ทำ โครงการแก้ปัญหา การฝึกทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (วิทยากร เชียงกุล, 2559 : 76) สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555 : 20) เสนอว่า ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นครูฝึก หรือ ครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ของนักเรียน ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างมากขึ้น ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ตลอดเวลา เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยผู้สอนสามารถนำการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ทุกรายวิชา รวมถึงนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 12)

ดังนั้น ครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จัดกิจกรรมเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะ ออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากกว่าการเรียนรู้แบบเดิมที่ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เข้ามามี ส่วนร่วมจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล จะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในทักษะการอ่านเขียน (Literacy) เพื่อการเรียนรู้ การคิดคำนวณ (Numeracy) และความสามารถในการใช้เหตุผล (Reasonable Ability) ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ จะให้ผู้เรียนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ (สมศักดิ์ จีเพ็ชร, 2562:36) ซึ่งหากต้องการให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกที่มีประสิทธิภาพจึงจะสำเร็จได้ งานบริหารวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษา ต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่ดี ทุกฝ่ายต้องร่วมกันบริหาร จัดการทั้งผู้บริหาร ครูและผู้เรียน จึงจะสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (ฐาปนันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์, 2558 : 26)

การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนนั้นต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน สำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งวิธีที่จะ

สนับสนุนส่งเสริมและตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพได้ตามเป้าหมายการจัดการศึกษานั้น คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อมาตรฐานการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การนิเทศการศึกษาจะเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา และเป็นกระบวนการที่มีจุดหมายหลักในการช่วยพัฒนาครูให้มีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศเพื่อให้มีขวัญกำลังใจสามารถพัฒนาการทำงานของตนเองได้ และมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไปในที่สุด (นิอร พันธุ์อ่อน, 2563 : 31) โดยเฉพาะการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงเป็นกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม ปรับปรุงการสอนของครูเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้รับการนิเทศที่มีประสบการณ์น้อย หรือเพิ่งเริ่มทำงานให้ได้รับการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดประสิทธิภาพ (วาสนา บุญมาก, 2562 : 22) รวมทั้งช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การนิเทศจึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เนื่องจาก การนิเทศรูปแบบนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ครูผู้สอนจะเกิดความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจรวมทั้งเกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงานของตนเอง (ทิพวรรณ ถาวรโชติ, 2564 : 42) เนื่องจากหลักการของการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยงนั้นเป็นวิธีการนิเทศเชิงลึกที่ผู้นิเทศการสอนใช้นิเทศในระดับห้องเรียน เพื่อช่วยเหลือครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้นิเทศหรือผู้ให้คำชี้แนะจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ได้รับความศรัทธา ไว้วางใจและความเชื่อมั่นและได้รับการยอมรับ โดยผู้รับการนิเทศจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันและได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนทันที การนิเทศรูปแบบนี้เป็นวิธีการที่ผู้นิเทศการสอนจะมีบทบาทในฐานะผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุน พัฒนาครูผู้สอนอย่างใกล้ชิดสนิทสนมอย่างต่อเนื่องเพื่อผลสำเร็จในคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและต่อคุณภาพการศึกษา (พาสนา ชลบุรีพันธ์, 2560 : 18) ดังนั้นอาจารย์นิเทศจึงมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นผู้ชี้แนะรวมทั้งเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณภาพเหมาะสม สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ในรายวิชา MCI 306 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนนั้น เป็นหนึ่งในรายวิชาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่มุ่งให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้ ศึกษาเรียนรู้มาพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงทัศนคติการทำงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษาในระยะเวลา 1 ปีการศึกษา ซึ่งจะเกิดการบูรณาการความรู้ทั้งหมดในสาขาวิชามาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การเลือกใช้ การผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้อัตนวิสัยและประเมินผลการเรียนรู้ การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้อัตนวิสัยการปฏิบัติงานครูด้านต่างๆ

ดังนั้นการจะฝึกประสบการณ์ให้เกิดผลตามเป้าหมายได้แก่การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนการทำงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในบทบาทความเป็นครูได้นั้น จำเป็นต้องมีอาจารย์แนะนำติดตามและให้คำปรึกษาในการทำหน้าที่ครูฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนของนักศึกษา โดยการนิเทศติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาดังกล่าวด้วยกระบวนการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ของรายวิชา MCI 306 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) โดยมีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposively selected)

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 33 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ในการนิเทศนักศึกษาในระดับปริญญาโทที่ได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้
 - 1.1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นกำหนดโครงสร้างของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามที่ได้สังเคราะห์ไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผล
 - 1.2. ผลการตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาวิเคราะห์หาผลการประเมินความเหมาะสม ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และนำไปหาคุณภาพได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86
2. การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ ด้วยกระบวนการ ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามและกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามความพึงพอใจ
 - 2.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามนิยามที่กำหนดไว้ของแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดให้คะแนนในแบบประเมินความพึงพอใจอยู่ในรูปแบบของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ

นำไปหาคุณภาพได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดลองงานวิจัยเป็นไปตามขั้นตอน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ทำความเข้าใจกับนักศึกษาถึงวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์การทดลอง และวิธีการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการทั้งกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2) เก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อวัดระดับความสามารถของนักศึกษาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ก่อนการใช้กระบวนการนิเทศ
- 3) ดำเนินการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 4) เก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลังจากกระบวนการนิเทศ
- 5) นักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
- 2) นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัย ซึ่งสามารถนำเสนอได้ 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ
ตารางที่ 1 แสดงผลความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ
 ดังนี้

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (n=8)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านการออกแบบการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด
2	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.56	0.67	มากที่สุด
3	การใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีแห่งการเรียนรู้	4.51	0.53	มากที่สุด
4	มีการวัดและประเมินผล	4.52	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.54	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศทั้ง 4 ด้านนั้นค่าเฉลี่ยทุกตัวชี้วัดโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการออกแบบการเรียนรู้ เฉลี่ย 4.58 ได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

ตอนที่ 2 ความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ
ตารางที่ 2 ความก้าวหน้าความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการ
 นิเทศก่อนและหลังการทดลอง

(n = 8)

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้				ความก้าวหน้า วิธี Normalized Gain		
ค่าเฉลี่ยก่อนทดลองโดยรวม		ค่าเฉลี่ยหลังทดลองโดยรวม		$\langle g \rangle$	ร้อยละ	ระดับ
เฉลี่ย	% Pretest	เฉลี่ย	% Posttest			
2.56	51.20	4.54	90.80	0.81	81	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า จากผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ นักศึกษามีผลการประเมินก่อนทดลองโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ($\bar{X} = 2.56$) คิดเป็นร้อยละ 51.20 (% Pre-test) และผลการประเมินหลังเรียนโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ($\bar{X} = 4.54$) คิดเป็นร้อยละ 90.80 (% Post-test) เมื่อนำมาคำนวณโดยใช้วิธี Normalized Gain พบว่า มีค่าความก้าวหน้าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เท่ากับ 0.81 ($\langle g \rangle = 0.81$) ซึ่งอยู่ในระดับสูง (High Gain) หรือมีความก้าวหน้าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 81 ซึ่ง หมายถึง นักศึกษาสามารถพัฒนาได้มากกว่า 70% ของคะแนนที่เป็นไปได้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
 (n = 170)

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.89	0.44	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมเรียนการสอน	4.85	0.35	มากที่สุด
3. ด้านสื่อ/นวัตกรรมเรียนการสอน	4.82	0.38	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.76	0.42	มากที่สุด
รวม	4.83	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนักเรียนมีความพึงพอใจโดย
 รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) ด้าน
 บรรยากาศการเรียนรู้เท่ากับ 4.89 ($\bar{X} = 4.89$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมเรียนการสอน เท่ากับ 4.85 ($\bar{X} = 4.85$) และค่าเฉลี่ย
 น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับ 4.76 ($\bar{X} = 4.76$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการนิเทศสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ ผลการวิจัยโดยรวม

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการนิเทศมีกระบวนการขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเตรียมการชี้แนะ ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ ขั้นที่ 3 การดำเนินการให้คำชี้แนะ ขั้นที่ 4 การตรวจสอบและประเมินผลการนิเทศ ซึ่งกระบวนการนิเทศทั้ง 4 ขั้นตอนนั้นส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างชัดเจน สอดคล้องกับธนา อัครวีรธรรม (2562 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นที่เลี้ยงว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้และวิธีการพัฒนาการ ปฏิบัติงานจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ชี้แนะและผู้รับการชี้แนะ โดยผู้ชี้แนะเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำ สะท้อนผลการปฏิบัติงานให้กำลังใจ ผู้รับการชี้แนะได้ค้นพบความรู้ใหม่และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับสิริรัตน์ ใจทาน (2558 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนและครูเป็นประการสำคัญ เพราะเชื่อว่าผู้เรียนและครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา การนิเทศจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริม เพื่อที่จะให้ครูได้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ จนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะนำความรู้ ความสามารถที่มีนั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษา อันจะส่งผลให้กระบวนการหรือวิธีการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของนอร์ พันธ์อ่อน (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้าน คำก้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูมีข้อสรุปดังนี้ 1) พฤติกรรมการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่มง (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนคู่ขนานบุคคลออกทิสติก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนคู่ขนานบุคคลออกทิสติก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า มีผลการใช้รูปแบบการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความก้าวหน้าในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยใช้กระบวนการนิเทศ พบว่า มีความก้าวหน้าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับสูงทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศแบบชี้แนะและการเป็นที่เลี้ยงนั้นช่วยให้ผู้ฝึกประสบการณ์ได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากผู้มีประสบการณ์จริงในวงการการศึกษา ซึ่งสามารถช่วยให้พวกเขาพัฒนาทักษะการสอนและปรับปรุงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนได้ดีขึ้น การมีพี่เลี้ยงหรือผู้แนะนำที่สามารถให้คำแนะนำหรือให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจในการทดลองและปรับเปลี่ยนวิธีการสอน รวมถึงสามารถเรียนรู้จากข้อผิดพลาดได้ดีขึ้น สอดคล้องกับวอลเลซ และคณะ (2010 : abstract) ที่ได้ศึกษาถึงผลดีและผลเสียจากประสบการณ์ของการนิเทศและผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า การนิเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังสอดคล้องกับแจน นิลลีย์ (2012 : abstract) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ได้บทสรุปเชิงคุณภาพจากทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากมุมมองของผู้ให้คำปรึกษาพบว่า การให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่ดี ช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพ การให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่ดีทำให้เกิดความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันกับผู้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาในโรงเรียนที่ดี ช่วยกำหนดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบุษยามาศ แสงทิส และคณะ (2566 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอน ในการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาขามเหนื่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษาขามเหนื่อ มีผลการประเมินสมรรถนะด้านการจัดการเรียน การสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) ในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 98.54 ระดับดีเยี่ยม เช่นกัน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า ภายหลังจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนได้ดำเนินการตามขั้นตอนได้แก่ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ ด้านที่ 4) มีการวัดและประเมินผล โดยเฉพาะด้านการออกแบบการเรียนรู้ที่ผู้สอนมีการเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนในทุกๆ ครั้ง ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับสุริภา เตียงนิล (2565 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับธนาพันธุ์ ณ เชียงใหม่ (2567 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.63) และยังสอดคล้องกับทศพร ดิษฐ์ศิริ (2563 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความ พึงพอใจกับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้ เชิงรุกในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูฝึกประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการใช้กระบวนการนิเทศในการสอน เพื่อให้ครูฝึกประสบการณ์มีความพร้อมในการประยุกต์ใช้แนวทางเหล่านี้ในชั้นเรียนจริง
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาต่างๆ โดยการใช้กระบวนการนิเทศในการพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียนมากยิ่งขึ้น
3. การใช้ผลการวิจัยในการสร้างแนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์และครูประจำการ โดยให้ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการฝึกประสบการณ์และการใช้กระบวนการนิเทศระหว่างครูฝึกประสบการณ์ ครูประจำการ และนักการศึกษาผู้เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากหลากหลายสาขาวิชา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายและเป็นตัวแทนของสถานการณ์การเรียนการสอนในระดับการศึกษาต่างๆ
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้กระบวนการนิเทศและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อนักเรียน โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะของนักเรียน
3. ควรมีการศึกษาว่าการใช้กระบวนการนิเทศในการฝึกประสบการณ์จะสามารถคงประสิทธิภาพ และความยั่งยืนในการพัฒนาได้ในระยะยาวหรือไม่ รวมถึงการติดตามผลในระยะยาวเพื่อดูการปรับปรุงที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2561). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. ภาควิชาวัดและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐานันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. (2558). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 10 (2), 101-109.
- นิออน พันธุ์อ่อน. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านคำก้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. อุบลราชธานี.
- พาสนา ชลบูรพพันธ์. (2560). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ทศพร ดิษฐ์ศิริ. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ทิพวรรณ ถาวรโชติ. (2564). รูปแบบการนิเทศด้วยเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ธนา ชุติวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับ มัธยมศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16 (2), 535-547.
- ธนาพันธุ์ ฒ เชียงใหม่. (2567) การใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ในด้านวรรณกรรมเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 18 (2), 87-99.
- บุษยามาศ แบ่งทิศ และคณะ. (2566). การนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ของ ครูผู้สอน ในการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการศึกษายมเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 1. ออนไลน์.<http://www.phrae1.go.th/main/sites/default/files/>. เมื่อ 10/1/67.
- วาสนา บุญมาก. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สมศักดิ์ จีเพ็ชร. (2562). การพัฒนาคุณภาพครูโดยการนิเทศแบบสอนแนะและการเป็นที่เลี้ยงโรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราษฎร์บำรุง). วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 15 (2), 165-184
- สิรินันท์ สุรโพธิ์ชัย แซ่ฝูง. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนห้องเรียนคู่ขนานบุคคลออทิสติก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.
- สิริรัตน์ ใจทาน. (2558). รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดกาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) .
- สุริภา เตียงนิล. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะ

ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.

Janelle, L. Stahl Ladbury. (2012). **School Counseling Supervision: A Qualitative Summary From
the Perspective of School Counseling Site-Supervisors.** Major Program : Counselor Education and
Supervision. Fargo : North Dakota State University.

Wallace, Melanie J. Drake; Wilcoxon, S. Allen; & Satcher, Jamie. (2010). **Productive and Nonproductive
Counselor Supervision: Best and Worst Experiences of Supervisees.** Alabama Counseling
Association Journal, v35 n2.